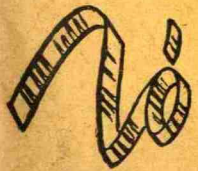

TIMHΣ ENEKEN

ΕΥΚΟΛΙΑ

ix Mikal
47

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1943

ΤΟ ΓΛΥΚΟΧΑΡΑΜΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΕΤΟΣ Α΄.

Ἄριθ. Φύλλ. 3-5

Γ Ρ Α Φ Ε Ι Α : Πνραιεύς, Μπουμπουλίνας 20α
Ἄριθ. Τηλεφ. 43-566

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ : ΧΑΛΙΑΣΟΣ Δ. - ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΟΣ Γ.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΑΓΙΑΚΗΣ Ι., ΣΑΜΑΡΑΣ Ι., ΜΠΑΤΣΑΚΗΣ Ν,
ΣΚΟΡΔΟΜΙΤΗΣ Α., ΡΟΥΣΗΣ Π.

Ἐ κ κ λ η σ η
στοὺς κ.κ. Γυμνασιάρχας καὶ Διευθυντὰς Σχολῶν

Τὸ «*Γλυκοχάραμα*» στήν προσπάθειά του νὰ μορφώσει τοὺς μαθητὰς καὶ νὰ ἐνισχύσει ὅσο μπορεῖ περισσότερο τὸ σχολεῖο στὸ ἔργο του, ἔχει καθιερώσει ἀπ' τὴν ἀρχή, τὴ «στήλη τῶν καλυτέρων ἐκθέσεων». Γιὰ τὴ στήλη αὐτὴ παρακαλοῦμε τοὺς κ.κ. Γυμνασιάρχας καὶ Διευθυντὰς τῶν διαφόρων σχολῶν, νὰ μᾶς στέλνουν τὶς πιὸ καλὲς ἐκθέσεις, ποὺ θὰ γράφονται ἀπὸ τοὺς μαθητὰς καὶ τὶς μαθήτριάς τους, μέσα στὸ μῆνα. Ἡ ἐκδοτικὴ ἐπιτροπὴ συγκεντρώνοντας ὅλες τὶς ἐκθέσεις, ποὺ θὰ στέλνουν τὰ σχολεῖα, θὰ ἐκλέγει τὶς τέσσερις καλὲς, τὶς ὁποῖες θὰ βραβεύει δημοσιεύοντας τες στὸ περιοδικό, ἀπὸ δύο στήν κάθε του δεκαπενθήμερη ἔκδοση. Ὁ σκοπὸς ποὺ ἐξυπηρετεῖται ἔτσι γίνεται ἄμεσα ὄλο φάνερος καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀμιλλας τῶν μαθητῶν νὰ γράψουν τὴν καλύτερη ἔκθεση γιὰ νὰ τὴ δοῦν δημοσιευμένη—βραβευμένη στὸ περιοδικό θὰ εἶναι ἄρκετὰ καλὸ καὶ μεγάλο.

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ μας ἐφιλοτέχνησε ὁ Κοκκινιώτης σκιτσογράφος
ΜΙΧΑΛΗΣ ΝΙΚΟΛΙΝΑΚΟΣ

ΣΕ ΝΕΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Τόσο τὸ πρῶτο, ὅσο καὶ τὸ δεύτερο τεύχος μας, τὸ γνωρίζουμε πῶς πολλοὺς δὲν τοὺς εὐχαρίστησαν, γιατί ἀσφαλῶς δὲ βροῖχαν ὅτι βρίσκουνε σὲ ἄλλα περιοδικά. Πολλοὶ τὸ ἔκριναν σὰν μιὰ καλὴ προσπάθεια μαθητῶν, ἀλλὰ τὸ κατεδίκασαν σὲ ἀποτυχία.

Τὸ «Γλυκοχάραμα» δὲν εἶναι μιὰ ἀπλὴ μαθητικὴ προσπάθεια ἐνὸς κύκλου μαθητῶν, ποὺ ἀπὸ φιλοδοξία θέλησαν νὰμποῦν στοὺς δημοσιογραφικοὺς κύκλους τῆς χώρας καὶ τὴν πνευματικὴ κίνηση τοῦ τόπου μας. Ἀπεναντίας εἶναι ἐκπλήρωση καὶ ἀντικειμενοποίηση κοινοῦ πόθου ὁλῶν τῶν μαθητῶν τοῦ Πειραιᾶ. Ἐνὸς πόθου τοὺς ἀγνοῦ καὶ μεγάλου. Νὰ δώσαν κι' αὐτοὶ κάτι στὴ χώρα, νὰ κρατήσουν ὅτι ὑλικὸ ὑπάρχει ἀνάμεσά τους, νὰ τὸ δυναμώσουν, νὰ καλλιεργήσουν κάθε πρόσφορο ἔδαφος τοῦ μαθητικοῦ κόσμου καὶ νὰ μὴν ἀφήσουν νὰ πᾶνε χαμένα τόσα καὶ τόσα ταλέντα, ποὺ κρύβονται στοὺς σχολικοὺς μέσα κόλπους καὶ ποὺ σβύνουν πάντα, ἀφήνοντας τελευταῖο δείγμα τῆς λογοτεχνικῆς τους ἱκανότητος, τὴν ἐκθεσὴ ἰδεῶν στὶς ἀπολυτήριες γυμνασιακῆς ἐξετάσεις ἢ στὶς εἰσαγωγικῆς κάποιας ἀνώτερης σχολῆς. Δὲν ἐπιδιώκουμε φιλολογικῆς—λογοτεχνικῆς δάφνης καὶ ληϊόκλαδα. Ἀγωνιζόμαστε γιὰ ὅσα πῖδ πάνω εἴπαμε καὶ θάψαμε περὶ φανοὶ καὶ ἱκανοποιημένοι γιὰ τοὺς κόπους μας, ὅταν, σὰν ἀνταμοιβὴ γι' αὐτοὺς, μᾶς δοθῆ ἢ εὐτυχία νὰ δοῦμε νὰ ἀνέρχονται στὸ λογοτεχνικὸ στάδιο, ἀνθρώποι ποὺ πῆραν στὴ σκυτάλη γι' αὐτὸν τὸ στίβο, ἀπ' τὸ περιοδικὸ μας. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, τὸ «Γλυκοχάραμα» θὰ ἀπαρτίζει τὴν ὕλη του, πάντα ἀπὸ μαθητικῆς συνεργασίας, ἀποκλείοντας

κατὰ κανόνα κάθε ἐξομαθητικὴ τέτοια. Τὸ περιοδικὸ τοῦτο—ζητοῦμε συγγνώμη γιὰ τὴν ἀσέβεια ποὺ θὰ κάνουμε μ' αὐτὰ τὰ λόγια—δὲν θὰ γίνῃ ὁ χρηματοδότης κι' ὁ ἐκτυπωτὴς τῶν ἔργων δοκίμων ἢ γνωστῶν συγγραφέων. Ἀπεναντίας θ' ἀγωνιστῆ, νὰ παρουσιάσει νέους συναδέλφους τῶν καὶ αὐτῶν τὰ ἔργα θὰ φέρνει πάντα σὲ φῶς, φέροντας μιὰ μέρα τροπαιοῦχος στὸ Ἀπολλώνιο στάδιο καὶ τοὺς ἴδιους.

Τὸ γνωρίζουμε πῶς ὁ ἀγῶνας μας θάναὶ σκληρός. Μὰ θ' ἀγωνιστοῦμε, ὥσπου νὰ τὸν τερατίσουμε. Τὸ ξέρουμε πῶς τὰ πόδια μας θὰ τρυπήσουν καὶ θὰ ματώσουν ἀπ' τὶς πέτρες καὶ τὰ βᾶτα τῶν ἀτραπῶν, μὰ δὲν θὰ δειλιάσουμε. Θὰ συνεχίσουμε τὸ δρόμο μας, ὥσπου νὰ συναντήσουμε τὸν κάμπο, τὸ δρόμο τὸν ὀμαλὸ καὶ τὸν ἴσιο, ποὺ φέρνει στὰ λαμπρὰ δώματα τοῦ Φοίβου. Κι' ἂν γι' αὐτὸ ταλαιπωρηθοῦμε, δὲν πρόκειται νὰ σταματήσουμε. Ἔχουμε ἀτόφια τὴν ὁρμὴ καὶ τὸ σφρίγος τῆς νιότης μας καὶ πιστεύουμε πῶς τίποτα δὲν θὰ μπορέσει νὰ μᾶς σταθῆ σὲ τοῦτο, ἐμπόδιο.

Ἡ φτώχεια καὶ τὰ ἐλαττώματα, ποὺ τὸ περιοδικὸ μας παρουσίασε ὡς τώρα, ἦταν προσωρινά. Μὲ τὸ τεύχος τοῦτο μπαίνει σὲ καινούργιο στάδιο. Ἀλλάξει, ριζικὰ σχεδόν, μορφὴ καὶ σὲ ἐμφάνιση καὶ σὲ περιεχόμενον. Ἡ ἐξέλιξη ἄλλωστε ποὺ πῆρε τὸ «Γλυκοχάραμα» ἀπὸ τὸ ἕνα τεύχος στὸ ἄλλο, μᾶς ἐγγυᾶται πολλὰ πράγματα. Ἐπειτα ἢ ἀφθονὴ συνεργασία, ποὺ ταχτικὰ ἀπὸ τοὺς μαθητῆς καὶ τὶς μαθήτριες ὅλων τῶν γυμνασίων τοῦ Πειραιᾶ, στέλνεται στὸ περιοδικὸ μας, ἐξασφαλίζουν καὶ τὴν ἐπιλογὴ τῆς ὕλης καὶ προοιωνίζουν ἕνα εὐχάριστο καὶ προοδευτικὸ πάντα μέλλον.

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ

ΣΤΟ ΝΙΚΟ ΦΕΛΟΥΤΖΗ

Ὁ Λουκάς κι' ὁ Γιαννιὸς εἶταν φίλοι ἀχώριστοι. Κι' ἀκόμα παραπάνω μιὰ ψυχὴ, ἕνα σῶμα! Ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ, ἀπ' τὰ «γεννοφάσκια τους»—ποὺ λένε—γνωρίζοντουσαν. Σὲ μιὰ γειτονιά κι' οἱ δύο τους γεννημένοι. Ποτὲ δὲ θυμοῦνται νᾶχαν μαλώσει! Στὰ χρόνια—κάτι μῆνες περνοῦσε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο.

Ὁ Γιαννιὸς, εἶταν ἕνα παιδί γερό, ψηλό. γεμάτο, μὲ μαύρα ξευπνα μάτια. Μὰ ὄση ξυπνάδα δείχνανε τὰ μάτια, τόσο λίγο ἔπερνε τὰ γράμματα. Στὴν παλικάριὰ τῶλεγε ἢ ψυχὴ του κι' ὅμως σπάνια μάλωνε. Δὲν τᾶρεσε νὰ κάνει ἐπίδειξη τῆς δυνάμεις του! «Ἦσυχο, καλοκάγαθο παιδί. Καὶ μιὰ ψυχὴ, μιὰ καρδιὰ μάλαμα! Πονόψυχος μέχρι κεῖ ποὺ δὲν πέρνει. Ποτὲ δὲν ἄφινε παιδιὰ νὰ μαλώνουν. Μά,—ὄλα κι' ὄλα—μὴ τοῦ πείραζες τὸν Λουκά: Γινόταν θεριό!... Γιατί ὁ Λουκάς, ἀντίθετα, εἶταν ἕνα παιδί λεπτοκαμωμένο, ὠχρό. Γλυκὸ παιδί, συμπαθητικὸ, μ' ἀρρωστιάρικο. Ἀπὸ τότε ποὺ κρῶωσε—δὲν πᾶνε πολλὰ χρόνια—κι' ἔμεινε κάμποσο καιρὸ στὸ κρεβάτι (εἶδε κι' ἔπαθε νὰ σηκωθεῖ) ἀπὸ τότε δὲν ἔμεινε χρονιά χωρὶς νὰ ἀρρωστήσει. Ἡ κακομοίρα ἢ μάννα του καμὸ τῶχε ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ πάρει «πάνω του» λιγάκι. Κι' ἕνα παιδί ἦσυχο, ἀμίλητο, σεμνὸ καὶ στὰ γράμματα πρῶτος, Καὶ βοηθοῦσε τὸν καμμένο τὸ Γιαννιὸ ποὺ εἶταν ἀδύνατος σ' αὐτά. Σὲ μιὰ τάξη πηγαίνανε, σ' ἕνα θρανίον καθόντουσαν, Ἄμα σκόλαγαν, ἴσα γραμμὴ γιὰ τὸ στίτι τοῦ Γιαννιὸ. Καθόταν ὁ Λουκάς «νὰ τὸν διαβάσει» νὰ τὸν βοηθήσει σ' ὄλα κι' ὕστερα διάβαζε κι' αὐτὸς.

Ὁ ἕνας δὲν ξεκολοῦσε λεφτὸ ἀπ'

τὸ πλευρὸ τοῦ ἄλλου. Λὲς κι' οἱ δύο τους εἶχαν δυὸ πόδια κι' ὁ ἕνας μονάχος δὲν μποροῦσε νὰ κάνει βῆμα... «Οὐτ' ἀδέρφια νὰ εἶτανε δὲ θᾶχαν τόση μόνιαση κι' ἀγάπη!» ἔλεγε ἢ μάννα τοῦ Γιαννιὸ... Σὰν ἀρρωστοῦσε ὁ Λουκάς, ὁ Γιαννιὸς δὲν ξεκολοῦσε ἀπ' τὸ πλευρὸ του κι' ἄς φώναζε ἢ μάννα του, μὴν τύχει καὶ κολλήσει. Στὸ πρόσωπό του, χυνόταν λύπη τέτοια, ποὺ ἔχανε τὸ χρῶμα του καὶ δύσκολα κανεὶς ξεχώριζε ποιὸς ἀπ' τυὺς δύο εἶναι ὁ ἄρρωστος.

Φιλία μιὰ φορὰ!... Τοὺς ζήλευαν ὄλοι!

Μερικοὶ τοὺς κορόϊδευσαν, τοὺς πείραζαν κιόλας. Νὰ ὁ μπαρμπ' Ἀντώνης—ὁ γεροτσαγκάρης, ὁ καμπούρης ποῦχε μιὰ τρύπα γιὰ μαγαζι πῖδ κάτω ἀπ' τὸ σκολειὸ κι' ὅποιος περνοῦσε ἀπὸ κεῖ δὲν ἔκανε ἄλλο, παρὰ νὰ πετᾷ τὸ πρόχειρο καλαμπούρι του—μιὰ μέρα δὲν κρατήθηκε (τὸ φύλαγε) κι' ὅταν ἶδε ἀγκαλιασμένους τοὺς φίλους τοὺς φώναξε:

—«Μωρέ, μπᾶς κι' ὁ ἕνας εἶναι κορίτσι καὶ δὲν τὸ ξέρουμε; Χά, χά, χά...» καὶ ξεκαρδίστηκε στὰ γέλοια.

Αὐτὸ κοκοφάνηκε στὸ Γιαννιὸ πῖδτερο κι' ἂν κείνη τὴν ὥρα δὲν ἐρχόταν ἀπὸ πίσω ὁ δάσκαλος, θὰ σοῦ τὸν συγῆριζε μιὰ χαρὰ τὸ γέρο καμπούρη. Μᾶχε τύχη!... Τὴν ἄλλη μέρα θὰ τοῦκανε παρατήρηση. Στὴν ἀρχὴ ὁ μπαρμπ' Ἀντώνης γελοῦσε σὰ χαζός, μὰ σὰν ἀγρίαψε ὁ Γιαννιὸς δὲν ἔβγαλε τσιμουδιά. Ποὺ νὰ ξαναμίλησει!...

Μὰ νᾶταν αὐτὸ μόνο! Βρίσκανε ἕνα σωρὸ ἐμπόδια στὴ φιλία τους. Πρῶτῃ ἢ μάννα τοῦ Λουκά, δὲ φαινόταν νὰ εἶναι εὐχαριστημένη γιὰ

την παρέα του γιου της. «Δέ λείει κανείς πώς ο Γιαννιός δεν είναι καλό παιδί, μά δεν είναι της σειράς σου» του έλεγε : Γιατί ο Λουκάς, εΐταν γιός μεγαλέμπορα, του κύρ Μιχάλη του Γαζή.

Ο κακομοίρης ο Γιαννιός, μπορεί νά μην εΐταν φτωχός, μά ούτε και πλούσιος. Ο γέρο Δημητρός ο Ζάρκας—ο πατέρας του—χρόνια λουστρόμος με τὰ καράβια, δουλευτής άνθρωπος—κάθε δυό-τρία χρόνια μπάρκο, άλλους τόσους μήνες καθισιό—εΐπανε καμιά δεκάρα του την έτρωγε τὸ ξεμπάρκο. Μά τὸ σπίτι του δὲ στεναχοριώταν ἀπὸ τίποτα. Στὸ Γιαννιό τὰ εΐχε ὅλα, ὅτι ἤθελε τοῦ τᾶφενε ἀπ' ὄξω. Τὸν ἀγαποῦσε πολὺ, πάρα πολὺ,—δὲν εΐχε δὰ κι' ἄλλο παιδί—καὶ πάνω σ' αὐτὸν ἔκανε ἕνα σωρὸ ὄνειρα. Ἦθελε νὰ τὸν σπουδάσει, νὰ τοῦ φτιάξει μιὰ ζωὴ ἀνετη, ὄχι σκυλίσια σὰν τὴ δικιά του...

Ἡ μάνα, λοιπόν, τοῦ Λουκά σὰν ἴδε πὼς ὁ γυός της δὲν ἐννοοῦσε ν' ἀποτραβηχτεῖ, τράβηξε γραμμὴ στὸ δάσκαλο. (Ποιὸς ξέρει τί τοῦπε ;) Τὴν ἄλλη μέρα, μπήκε ὁ δάσκαλος «δηθεν» λίγο θυμωμένος στὴν τάξη κι' εΐπε νὰ χωρίσουν.

—«Κι' οὔτε νὰ κάνετε παρέα ἄλλη φορὰ μαζί. Ὁ Ζάρκας δὲν εΐνει στὴν ἴδια μοίρα μαζί σου».

Αὐτό : «στὴν ἴδια μοίρα» πολὺ λίγο τὸ καταλάβαιναν τὰ παιδιά. Μιὰ φορὰ τοῦ κακοφάνηκε τοῦ Γιαννιοῦ κι' ἀκόμα περισσότερο στὸ Λουκά, γιατί στὸ διάλημα στὸ Λουκά, γιατί στὸ διάλημα τὸν ἀγκάλιασε καὶ τοῦπε : «ἄς λένε ὅτι θένε».

* *

Ποῦ καὶ ποῦ τραβοῦσαν ὡς ἔξω στὸ μῶλο γιὰ περίπατο. Ἐδῶ δὲν εΐχε ποιχνίδια. Κάθονταν πάνω στὶς μεγάλες τετράγωνες, πέτρες κι' ἔβλεπαν τὴ θάλασσα πλατιά, γαλαζένια ν' ἀπλώνεται ἀπὸ μπρὸς στὰ πόδια τους μέχρι κει πάνω. σὲ μιὰ σκούρα γραμμὴ, κολλητὰ με κάτι ἄσπρα συγνεφάκια, μέχρι κει ποῦ ἡ ματιά τους

χανόταν θαμπὴ μες τὴν ἀπεραντοσύνη, μες τὸ μονότονο γαλάζιο χρῶμα τ' οὐρανοῦ καὶ τῆς θάλασσας. Ἡ σιγαλιὰ ποῦ βασίλευε γύρω τους ἔπιανε θαρρεῖς καὶ δὲ βγάζανε μιλιὰ. Καὶ μες τὴν ψυχὴ τους κάτι γεννιόταν. Κάτι τ' ἀγνωστο, κάποια ἀμφιβολία, ἕνας δισταγμός. Δὲν ξέρω γιατί ὁ ἄνθρωπος, ὅσο μικρὸς κι' ἂν εΐναι, σὰ βρεθῆ μόνος μακριὰ ἀπ' τὸν κόσμο, σὲ στιγμὴ «ἐκστασης» σ' ἕνα βασίλειο σιωπῆς καὶ μυστηρίου γεννιέται μέσα του κάτι τ' ἀόριστο. Ἐνὰς πρωτόγνωρος φόβος... Ἴσως, κάτι τέτοιο γεννήθηκε καὶ σ' αὐτὰ τὰ παιδιά... Στὴ σκέψη τοῦ χωρισμοῦ, ἕνας κόσμος ὀλόκληρος, μιὰ ταραχὴ σηκωνότανε μέσα τους. Μιὰ μέρα θὰ μεγάλωναν, ὁ καθένας θάπρεπε νὰ πάρει κάποιο δρόμο στὴ ζωὴ. Εΐχε νὰ κάνει μιὰ διαρκεὶ πάλι μέσα στὸ σύνολο. Καὶ τότε μιὰ φιλιὰ τέτοια δὲ θὰ μπορούσε νὰ κρατηθῆ πιά. Θὰ διατηρώταν στὸ ἐλάχιστρ. Τί ἔπρεπε, νὰ κάνουν ;... Καὶ τὸ μικρὸ παιδιαστικὸ μυαλουδάκι, εὔρισκε ἕνα σωρὸ λύσεις. Καὶ μέσα σ' αὐτὲς ἡ προσπάθεια κάποιας συμφωνίας, Μά εΐναι τόσο δύσκολο αὐτὸ στὴ ζωὴ !...

* *

Ὁ καιρὸς κυλοῦσε ὁμορφα, χαρούμενα. Μά τὸ συννεφάκι δὲ λείπει ποτέ...

...Εΐχαν μεγαλώσει τώρα πιά. Ὁ Λουκάς πήγαινε στὴν τετάρτη Γυμνασίου. Ὁ Γιαννιός πήγε μέχρι τὴ δευτέρα καὶ τὰ παράτησε. Ἄφισε τὸ θρανιὸ καὶ ρίχτηκε στὴ βιοπάλη. Κατάλαβε πὼς «με τὸ ζόρι γράμματα δὲ μαθαίνονται»... Δούλευε στὸ ταχυδρομεῖο, νὰ ἔτσι τὸν εΐχανε, σὰν κλητῆρα, ὥσπου νᾶρθη τὸ καράβι, ποῦ ἦταν ὁ πατέρας του, γιὰ νὰ μπαρκάρει...

...Εκεῖνη, λοιπόν, τὴ χρονιά εΐχ' ἔρθει καινούργιος διευθυντῆς στὸ ταχυδρομεῖο, ὁ κύριος Μαρᾶς. (Καλὸς ἄνθρωπος). Εΐχε κι' ἕνα κορίτσι, τὴ Σόφη. Ἐνα κορίτσι ξανθό, μέχρι δεκα-

πέντε-δεκάξη χρόνων, πολὺ ὁμορφο. Ἐνας τύπος κοριτιοῦ τῆς πόλης—φερμένη ἀπ' τὴν Ἀθῆνα—διακρινύσ' ὅλα, ἀνάμεσα ἀπ' τᾶλλα τοῦ νησιοῦ τὰ κορίτσια.

Μιὰ ζωῖράδα, μιὰ, σβελτάδα στὶς κινήσεις της, ἕνα ντύσιμο παράξενο, πρωτότυπο, ἕνα χτένισμα ἀλλιῶτικο, κάτι ιδιότροπα πράγματα. Μ' ἀπ' ὅλα, ἡ ὁμορφιά της. Κάτι μάτια—Θεέ μου—μαύρα, μεγάλα λαμπερά, ἕνα στόμα μετρημένο με ματωμένα παχιά χεῖλη, ἕνα σῶμα τέλειο, δεμένο, σφιχτὸ ποῦχε τὴν ἀρχὴ μιᾶς τέλειας γυναίκας. Καὶ κείνο τὸ γέλοιο της, π' ἄφινε δυὸ μικρὰ λακάκια στὰ ρόδινα μαγουλάκια της, εΐταν κάτι, ποῦ μόνο σὲ ζωγραφιῆς μικρῶν ἀγγελουδιῶν συναντοῦσες...

Πήγαινε κι' ἡ Σόφη στὸ Γυμνάσιο, στὴν ἴδια τάξη με τὸ Λουκά. Κι' αὐτὸς, τὴν πρόσεξε ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή. Κάτι τὸ διαφορετικὸ γεννήθηκε μέσα του. Ἄμ, κι' ἡ Σόφη δὲν πήγαινε πίσω. Στὴν ἀρχὴ μιὰ ἀπλὴ φιλιὰ κι' ἔπειτα κάτι πιὸ πολὺ. Πετοῦσε ἀπ' τὴν χαρὰ του. Καὶ τὸ κρατοῦσε μυστικὸ, τσιμουδιά σὲ κανένα. Οὔτε στὸ φίλο του, ποῦ δὲν τοῦκρυβε τίποτα. Τί κάνει, ποῦ πάει, τί ἔχει ὅλα «χαρτί καὶ καλαμάρη». Καὶ τώρα, νὰ ποῦ τοῦχε μυστικὸ. Δὲν ξέρει κι' αὐτὸς τὸ γιατί. Ἴσως νὰ φοβόταν μὴ τοῦ κακοφανῆ τοῦ Γιαννιοῦ ποῦ θὰ μοιραζόταν τὴν ἀγάπη του μ' ἕνα κορίτσι... Κι' ἔτσι ὁ Λουκάς ἄρχισε σιγά-σιγὰ νὰ ξεφεύγει ἀπ' τὴν παρέα του, ὁπότε τύχαινε νὰ πάει ραντεβου με τὴ Σόφη. Στὸ φίλο του ἔλεγε πὼς ἔχει μαθήματα πολλὰ, γιὰ δικαιολογία...

* *

Κάθε πρωῖ, ὁ Γιαννιός πήγαινε στὸ σπίτι τῆς Σόφης, νὰ ψώνια ποῦ τοῦδινε ὁ πατέρας της. Τοῦ ἄνοιγε ἡ ἴδια τὴν πόρτα μ' ἕνα χαμόγελο. Πότε-πότε τὸν πείραζε κι' ὅλας—ἄχ, τὸ διαλοκορίτσο τί σοῦ εΐναι ! Στὴν

ἀρχὴ ὁ Γιαννιός φαινόταν ντροπαλός. (Ἐδινε τὰ ψώνια κι' ἔφευγε ἀμέσως). Πιὸ πίσω σὰν γνωρίστικαν καλλιτέρα, καθόταν καὶ λιγάκι. Ἡ Σόφη τοῦκανε γλυκὰ μάτια. Τῆς ἄρεσε, εΐχε πάνω του ἕνα ἀντρικὸ ! Κι' αὐτὸς, δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα, πότε νὰ ξημερώσει γιὰ νὰ πάει στὸ σπίτι τῆς Σόφης. Τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ πέρνουν μιὰ οἰκιότητα, ποῦ δὲν ἄργησέ νὰ χάσει τὸ φιλικὸ της χαρακτηρᾶ... Ὁ Γιαννιός πετοῦσε ἀπ' τὴν χαρὰ του. «Καὶ τί κορίτσι ! — ἔλεγε μέσα του—θὰ τρέξω νὰ τὰ πῶ ὅλα στὸ Λουκά !» Ποῦ νᾶξερε τί συμβαίνει. Οὔτε κὰν εΐχε ὑποπτευθεῖ !. Κι' αὐτὸ τὸ παλιοκορίτσο τί σοῦ λείει ; Μαθημένει ἀπ' τῆς Ἀθῆνας τὴ ζωὴ, γελοῦσε καὶ με τοὺς δυὸ. Ἄν καὶ στὸ Γιαννιό ἔδειχνε μιὰ ξεχωριστὴ συμπάθεια !...

Κι' αὐτὸς, μιὰ καὶ δυὸ στὸν ἄλλο : —Ἄστα, Λουκά, εἶμαι γιομάτος χαρὰ !

—Μπράβο Γιαννιό !.. Μπράβο !.. Μά τί ;.. Πῶς ;!..

—Μὴ θυμώσεις ὅμως ;.. Γιὰ μένα Λουκά θάσε πάντα ὁ ἴδιος.

—Ὅχι... ὄχι μωρέ... Γιὰ λέγε...

—Ἀγαπῶ !... Κι' ἕνα κορίτσι Λουκά μου !..

—Ποιάνε ;

—Τὴ Σόφη !... Ε !!! Προχτὲς τὰ παμε !

Ὁ Λουκάς τᾶχασε. Νόμιζε πὼς τᾶχε καταλάβει καὶ τὸν πείραζε, Μά σὰν τοῦπε ὅλη τὴν ἱστορία «με τὸ νι καὶ με τὸ σίγμα» κι' ἔλαμπε ἀπὸ χαρὰ στὸ πρόσωπό του, κατάλαβε πὼς εΐταν ἀλήθεια. Δὲν ἤξερε τί νὰ πεῖ ! Ἄκουγε μόνο. Σὰν ἔμεινε μόνος ἔκλαψε.

(Γιατί εΐναι ἀλήθεια πὼς τὴν ἀγαποῦσε τὴ Σόφη). —«Βρὲ τὸ παληκορίτσο, ὥστ' ἔτσι ! Μὲ κοροῖδευε !»

Ἄλλὰ τὸ λάθος εΐταν δικό του, γιατί ὁ Γιαννιός δὲν ἤξερε τίποτα. Αὐτὸς, αὐτὸς φέρθηκε πρόστυχα... Ἄλλὰ τώρα τί θὰ γίνεῖ ; Νὰ πεῖ τὴν ἀλήθεια τοῦ φίλου του, νὰ τοῦ τᾶ

πει ὄλα, νὰ τοῦ πεῖ πῶς ἡ Σόφη ἀγαπᾷ κι' αὐτόνε. "Α! "Οχι, ὄχι! Γιατί νὰ τὸν πικράνει;

Τι θὰ κέρδιζε; Τὴν ἐκδίκηση μόνο στὴ Σόφη καὶ τίποτ' ἄλλο. Γιατί ἔτσι θὰ γινόταν κι' ὁ κακομοίρης ὁ Γιαννιὸς δυστυχισμένος. "Οχι, ὄχι, αὐτὸ δὲν τῶθελε· τουλάχιστο ὁ ἕνας νὰ μὴ νοιώσει τὴν πρώτη ἀπογοήτεψη. Κι' ὕστερα τι ἔφταιγε ὁ φίλος του;...

Καὶ πῆρε τὴν ἀπόφαση: Θὰ μιλοῦσε μ' ὀμορφο τρόπο στὴ Σόφη. Θὰ τῆς ἔλεγε ξεκάθαρα πῶς δὲν τὴν ἀγαπᾷ (ἄχ! αὐτὸς τῶξερε!) καὶ πῶς μόνο ὁ Γιαννιὸς εἶναι γι' αὐτὴ. Κι' ἀκόμα κάτι—ἔτσι θὰ τῆς τὸ ζητοῦσε γιὰ χάρη. Νὰ μὴ μάθη ποτὲ - ποτὲ ὁ φίλος του τὴν ἀλήθεια.

"Ἔτσι κι' ἔγινε, τῆς Σόφης δὲ φάνηκε νὰ τῆς κόστισε. Περισσότερο εὐχαριστήθηκε πού τὸν ξεφορτώθηκε. ἦταν καὶ τοῦ γούστου τῆς.

**

"Ἔτσι οἱ δυὸ φίλοι βρῆκαν πάλι ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. (Λιγότεψαν τὰ μαθήματα τοῦ Λουκά!) "Ο Γιαννιὸς κάθε φορὰ πού βγαίνανε ἔξω μὲ τὴ Σόφη: πού πήγανε, τί κάνανε, τί εἶπανε;.. "Ὅλα γραμμὴ στὸ φίλο του.

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

"Ὅλα τὰ συντάγματα σκέπασαν σὲ λίγο τὴν πεδιάδα. Ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἄργησε νὰ φθάσῃ ἀκολουθούμενος ἀπ' τὸ ἐπιτελεῖο του.

—Πρόσεξε μικρή, εἶπε σιγὰ ὁ Φερμῖνος. Ὁ αὐτοκράτωρ βρίσκεται στὴ μέση ὄλων αὐτῶν τῶν γαλονάτων στρατιωτῶν. Νά! βλέπεις εἶναι ἐκεῖνος μὲ τὴν γκριζία ρεδιγκότα, πού ἱππεύει τὸ ἄσπρο ἄλογο ἐκεῖ, μεταξὺ τῶν δύο στρατηγῶν μὲ τὰ μαύ-

Κι' αὐτὸς τ' ἄκουγε μ' ἕνα γέλοιο πού εὐκόλα μάντευε τὸ κρύψιμο μιᾶς ζήλιας. Ὅσο ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά εἶταν εὐχαριστημένος πού φέρθηκε ἔτσι στὸ φίλο του!

**

"Ἦταν ἀρχὲς τοῦ χειμῶνα κι' ὁ Λουκάς—ὁ ἄμοιρος!—ἔπεσε βαρεῖα ἄρρωστος. Εἶχε μείνει σκελετός! Καὶ κίτρινος!.. Θεέ μου!" Ἐνας βήχας δίχως τελειωμὸ τὸν τυραννοῦσε μέρα νύχτα. "Ὁμως δὲν κράτησε πολὺ. Κι' ἕνα ἀπόβραδο (στὴν αὐλὴ εἶχαν πέσει σωροὶ τὰ κίτρινα, ξερόφυλλα ἀπ' τὴν κληματαριά) στὰ μέσα τ' Ὀχτώβρη, πέθανε, πέθανε μ' ἕνα λεπτό, παντοτεινὸ χαμόγελο πού τὸν ἔδειχνε εὐχαριστημένο. Ποιὸς ξέρει; "Ἴσως γιὰ τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς θυσίας του πού τῷπερνε μαζί του πιά γιὰ πάντα. Ἡ Σόφη—αὐτὴ πού μόνο κάτι εἶξερε—ποτὲ δὲν ξεστόμισε τὴν ἀλήθεια. Κι' ὁ Γιαννιὸς—πού ἔμοιαζε μ' ὄρφανὸ—ποτὲ δὲν ἔμαθε τὸ τί εἶχε, γίνε κι' ἔκλαιγε, δίχως παρηγοριά τὸ χαμένο του φίλο.

Φθινόπωρο τοῦ 42

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ!

ΗΛΙΟΣ Ἡ ΦΕΓΓΑΡΙ

Ὁ Μῆτσος καὶ ὁ Στάθης διαπρέπεταιτο μπεκρήδες, γυρνοῦσαν ἕνα βράδου, δηλαδὴ ἡ ὥρα τρεῖς τὰ μεσάνυχτα, σπῖτι τους, ἀλληλοσυγκρατούμενοι γιὰ νὰ μὴν πέσουν κάτω.

Ξιωματικῶν, ἔφθασε κοντὰ στὸν αὐτοκράτορα.

—Μεγαλειότατε εἶπε πέφτοντας στὰ γόνατα, εἶμαι ἡ Νανέτ, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ζάν Τιμπῶ, αὐτοῦ πού θέλετε νὰ τουφεκίσετε. Κι' ἐγὼ ἔρχομαι νὰ σᾶς ζητήσω νὰ τουφεκίσουν... ἐμένα στὴ θέση του γιὰτι ἐγὼ τὸν πορεκίνησα καὶ γιὰτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἔνοχος.

—Πήγαινε πὸ πέρα μικρή, εἶπε ὁ Ναπολέων λίγο ἐκπληκτος. Τὸ ἄλογο μου θὰ σὲ κτυπήσῃ.

—Μοῦ εἶναι ἀδιάφορο, εἶπε ἡ Νανέτ μὲ σπασμωδικούς λυγμούς. Μεγαλειότατε ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελε ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴ θέση του. Τοῦ εἶπα ἐγὼ τότε: ὁ πατέρας πεθαίνει, ἐὰν δὲν πᾶς νὰ τὸν δῆς εἶσαι ἕνας ἀκαρδὸς υἱός. Τότε τρελλὸς ἀπ' τὴν ἀπόγνωση ἄφησε τὸ τουφέκι κι' ἔφυγε. Βλέπετε, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἔνοχος. Μεγαλειότατε σᾶς ἱκετεύω, πέστε νὰ τουφεκίσουν ἐμένα στὴ θέση του.

Στὸ πρόσωπο τοῦ μεγάλου στρατηλάτη, εἶχε ζωγραφιστεῖ ζωηρὴ συγκίνηση. Βγάζοντας τὸ πορτοφόλι του, πῆρε ἕνα χαρτί, ἔγραψε λίγες λέξεις καὶ δίνοντάς το στὴ Νανέτ εἶπε:

—Πήγαινε καὶ δῶσε στὸ διοικητή. Εἶναι ἡ χάρις τοῦ ἀδελφοῦ σου.

—Ἡ χάρις τοῦ Ζάν!

Ἡ Νανέτ ὠχρίασε, ἔπειτα ἔγινε κατακόκκινη καὶ τέλος φώναξε μὲ ὄλη τῆς τὴν δύναμη:

—Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ.

—Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ ἐκραύγασε ἠλεκτρισμένος καὶ ὁ στρατὸς μὲ τὴ σειρὰ του. ΤΕΛΟΣ

—Τὸν καυμένο τὸν Στάθη, λέει ὁ Μῆτσος ἀπὸ μέσα του. Εἶναι τάβλα στὸ μεθῦσι.

—Τὸν καυμένο τὸν Μῆτσο, λέει κι' ὁ Στάθης ἀπὸ μέσα του, δὲν βλέπει οὔτε τὴ μύτη του.

Μ' ὄλο πού ὁ Μῆτσος δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ βλέπῃ τὴ μύτη του, ἐν τούτοις μποροῦσε νὰ βλέπῃ ἄλλα πράγματα διπλά. Δι' αὐτὸ ξάφνου σπρώχνει τὸ Στάθη καὶ τοῦ λέει δυνατὰ, δείχνοντάς του ψηλά.

—Πῶ, πῶ! ἀργήσαμε, Βγήκε ὁ ἥλιος.

Ὁ Στάθης κύτταξε ψηλά κούνησε τὸ κεφάλι του κι' ἔπειτα ἀπήντησε γελώντας.

—Τὸ κρασί σὲ βάρεσε ἄγαρμπα Μητσάκι ἀφοῦ βλέπεις τὸ φεγγάρι γιὰ ἥλιο.

—Δὲν εἶσαι καλὰ παιδί μου. Τὸν ἥλιο θὰ μοῦ μάθης τώρα!..

—Φεγγάρι εἶναι σοῦ λέω...

Ἡ φιλονικεῖα βάστηξε κάμποση ὥρα. Κάτσανε στὸ πεζοδρόμιο προσπαθώντας νὰ λύσουν τὸ περίεργο (!) αὐτὸ αἶνιγμα. Κάποιος ἐργάτης περνοῦσε ἐκεῖνη τὴ στιγμή νὰ παρολάβῃ νυχτερινὴ ὑπηρεσία. Τὸν φωνάζουν καὶ τὸν ρωτοῦν:

—Δὲν μᾶς λές πατριώτη φεγγάρι εἶναι αὐτὸ ἡ ἥλιος;

Ὁ ἄνθρωπος κύτταξε ψηλά πού τοῦδειχναν ἕναν ἠλεκτρικὸ γλόμπο, εἶδε καὶ τὰ χάλια τῶν μεθυσμένων κι' ἀπάντησε.

—Λυπᾶμαι πολὺ πού δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἐξηγήσω, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἀπὸ τούτῃ τὴν πόλη... Οἱ μπεκρήδες ξανακάθησαν στὸ πεζοδρόμιο ἀφοῦ τοῦ ζήτησαν συγνώμη καὶ περίμεναν νὰ περάσῃ κανέννας.. ντόπιος, γιὰ νὰ τοὺς λύσῃ τὴν ἀπορία...

Ι. Σ.

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Τὸ Μαντεῖον τῆς Δωδώνης

Στὸ προηγούμενο τεύχος μας εἶχαμε γράψει γιὰ τὴ κάθοδο καὶ τὴ καταγωγή τῶν προπατόρων μας. Σ' αὐτὸ τὸ φύλλο θ' ἀσχοληθοῦμε μὲ μιὰ παλιὰ συνήθεια ποὺ εἶχαν οἱ Ἀρχαῖοι: δηλαδή οἱ πρόγονοί μας συνήθιζαν, πρὶν κάνουν μιὰ δύσκολη ἐκστρατεία, ἢ ἐπιχείρησι ἢ καὶ ἀκόμα γιὰ νὰ ἐξηγήσουν τὰ ὄνειρά τους, ἐπήγαιναν καὶ ἐρωτοῦσαν τὸ μαντεῖο, καὶ ἔκαμναν ἀναλόγως μὲ τὸ χρησμὸ του.

Ἔτσι φανῆκαν διάφορα μαντεῖα ποὺ ἔγειναν ἱστορικὰ γιὰ τοὺς χρησμούς ποὺ ἔδιναν ἢ γιὰ τὰ πρόσωπα ποὺ τὰ ἐπισκεφθῆκαν.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἄς πάρωμε ἓνα ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα καὶ μεγαλύτερα μαντεῖα, τὸ μαντεῖο τῆς Δωδώνης,

Τὸ μαντεῖο αὐτὸ κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς ποὺ ἔγιναν εὐρέθηκε στοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ὀλύτσια κατὰ τὴν Ἑλλοπία τῆς Μολοσσίας καὶ ἀπέχει Ν.Α. τῶν Ἰωαννίνων 18 χιλ. Ἦκμασε δὲ κατὰ τὸ 1500-1000 π. Χ. Τὸ ὄνομα τοῦ μαντείου ἴσως νὰ προῆλθε ὀπως λέγει καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος ἀπὸ τὸ εὐφορο μέρος ὅπου εὐρίσκειτο, γιὰτὶ οἱ Ἀρχαῖοι ἔδιναν τέτοια ὀνόματα στοὺς εὐφόρους τόπους ὅπως, Δῶς, Δωτί, Δῶτιον πεδίον (ὅτι δίδωσιν ὁ Ζεὺς ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ):

Γιὰ τὴν ἰδρυσι τοῦ Μαντείου ὑπάρχει μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἡ ἐξῆς παραδοσις ὅπως μᾶς τὴν περιγράφει ὁ Ἡρόδοτος. «Οἱ Φοίνικες εἶχαν ἀρπάξει ἀπὸ τὴν Ἀσία δύο ἱερεῖς, ἐκ τῶν ὁποίων τὴν μιὰ τὴν πούλησαν ἐπὶ τὴν Λιβύη, τὴν δὲ ἄλλη τὴν ἀφήσαν ἐπὶ τὴν Θεσσαλία ἀπ' ὅπου ἐπήγε ἐπὶ τὴν Ἑλλοπία καὶ ἰδρυσεν τὸ ἐκεῖ μαντεῖον (καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Διὸς) ὅπως ἰσχυρίζετο».

Τὸ μαντεῖο σὺν τῷ χρόνῳ ἀπέκρησε μεγάλη φήμη πολλοὶ δὲ ἐπήγαιναν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος γιὰ νὰ ἀκούσων τοὺς χρησμούς του. Ἐκεῖ ἐρώτησε

νὰ τοῦ ἐξηγήσουν τὸ ὄνειρο τῆς κόρης τοῦ Ἰοῦς καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἰναχος τοῦ Ἀργούς, ἢ ὅποια ἐρωτεύθηκε τὸν Δία καὶ μεταμορφώθηκε σὲ Δάμαλι ἀπὸ τὴν ζηλότυπη Ἥρα. Καὶ ὁ Ἡρακλῆς αὐτὸ τὸ μαντεῖο ἐρώτησε γιὰ τὸ τέλος τῶν δώδεκα ἄθλων του.

Ἀκόμα καὶ ὁ θεὸς Βάκχος σ' αὐτὸ τὸ μαντεῖο ἐζήτησε τὸ χαμένο λογικὸ του.

Τὸ μαντεῖο ὑπηρετοῦν ἱερεῖς οἱ ὅποιοι ὀνομάζοντο τομοῦροι ἢ ὑποφήται, καὶ ἱερεῖες αἱ ὅποια ὀνομάζοντο πέλειαι ἢ πυοφήτιδες. Οἱ κάτοικοι δὲ τῆς περιχώρης τοῦ μαντείου ἐλέγοντο Ἑλλοῖ ἢ Σελλοῖ. Ὅλοι δὲ οἱ ἱερεῖς καὶ αἱ ἱερεῖες ζοῦσαν ἀσκητικὰ, καὶ ὑποβάλλοντο σὲ σκληρὰς δοκιμασίας.

Συχνὰ δὲ ἔδιναν τοὺς χρησμούς των ἀκούοντας τὸ θόρυβο τῶν φύλλων τῆς ἱερᾶς δρυός, ἢ ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν ποὺ θὰ ἐλάβαιναν αἱ γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ τρεφόμεναι ἱερὰ περιστεραῖ.

Τὸ μαντεῖο ἄρχισε νὰ παρακμάζει, ὅταν ἰδρύθηκε τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν ὁπότε ἔχασε μεγάλου μέρος τῆς πελατείας του. Ἐπίσης συνετέλεσε πολὺ καὶ ἡ καταστροφὴ τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τὴν Σικελία τὴν ὅποια εἶχε συμβουλεύσει.

Ἡ τελεία ὅμως καταστροφὴ του ὀφείλεται ἐπὶ τὸ Δωρίμαχον τὸν στρατηγὸν τῶν Αἰτωλῶν, αὐτὸς ἐκδικούμενος τοὺς Ἡπειρώτας οἱ ὅποιοι εἶχαν βοηθήσει τοὺς Μακεδόνας, κατέστρεψε τελείως τὸ μαντεῖο καὶ ἔκαψε τὴν ἱερὰν δρῦν τῷ 221 π. Χ.

Ἀργότερα ὅταν ἤκμαζε ἡ Ἡπειρος ξαναἰδρύθηκε ἐκ νέου. Ἀκριβῆ χρονολογία δὲν ἔχουμε γιὰ τὴν ἐπανίδρυσή του, πάντως παρέμεινε μέχρι τὸν 4ον αἰῶνα μ. Χ. ὁπότε ὁ Χριστιανισμὸς χάρις εἰς τὸν Μέγαν Κωνσταντῖνον ἐγένεθη ἁγία ἐπίσημος τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους.

Γ. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΑΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΠΕΤΡΑ

Ὅλοι ποθοῦμε τὴν εὐτυχία. Ὁ πόθος μιᾶς ζωῆς ἀληθινὰ χαρούμενης, ὁ πόθος γιὰ μιὰ ζωὴ ἀνώτερη, καθαρῶτερη, εὐτυχέστερη, γιὰ μιὰ ζωὴ εἰρωνική, εἶναι ἔμφυτος σὲ κάθε ἄνθρωπο.

Τὴ κρίμα ὅμως! Πολλὲς φορὲς ὄχι μόνον ἄτομα, ἀλλὰ καὶ λαοὶ ὀλόκληροι, δὲν πετυχαίνουν τὴν πραγμάτωσι αὐτοῦ τοῦ μεγάλου καὶ θερμοῦ πόθου.

Γιὰτὶ αὐτὸ; Πού θὰ ζητήσουμε τὴν αἰτία αὐτῆς τῆς τραγικῆς ἀποτυχίας; Στὴ στραβὴ κατεύθυνση.

Γιὰ νὰ πετύχουμε τὴν εὐτυχία μας, δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ ποθήσουμε· πρέπει καὶ νὰ ξέρομε ποὺ θὰ τὴν ζητήσουμε.

Πολλοὶ τὴν ζητᾶνε ἐπὶ τὸ χρῆμα, ἄλλοι σὲ τιμὲς ἀνθρώπινες, ἄλλοι σὲ περιπέτειες, ἄλλοι σὲ μικρὰς καὶ πρόστιχες χαρὰς, πολλοὶ τέλος σὲ ἀνάλογες πηγὰς. Μὰ ἐπὶ τὸ τέλος τοὺς βλέπει πάντα ἀποτυχημένους, ἀπογοητευμένους, ἀπελπισμένους. Αὐτοῦ ποὺ ζητήσανε τὴν εὐτυχία, δὲν ὑπῆρχαν παρὰ μόνον ψευτικὰς χαρὰς, σκιὰς χαρᾶς, ἀπατηλὰ καὶ φευγαλέα ὄνειρα.

Γιὰ νὰ οἰκοδομηθῇ ὅμως γερὸ καὶ στερεὸ καὶ ἀτράνταχτο οἰκοδόμημα εὐτυχισμένης ζωῆς, χρειάζεται κάτι ἄλλο ἀνώτερον· κάτι μεγαλύτερον ἀπ' τὸν ἀνθρώπινο παράγοντα, κάτι ἰσχυρότερον ἀπ' τὴν δικὴν μας δύναμιν· κάτι πολυτιμότερον ἀπ' τὴν ψευτοχαρὰν. Κι' αὐτὸ εἶναι ἡ πίστις: ἡ *χριστιανικὴ πίστις!*

Ὅταν μέσα στὴν ψυχὴ μας ἀφήσουμε νὰ σταλάξῃ ἡ οὐράνια δροσιά τῆς θεϊκῆς χάριτος, ὅταν δεχθοῦμε τὸ λαμπερὸ φῶς τῆς Πίστεως καὶ καταυγασθοῦμε ἀπ' τὸν ἄδυτο Ἥλιο τῆς Δικαιοσύνης ποὺ εἶναι ὁ Χριστός,

τότε ὁ δρόμος τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας ἀνοίγεται μπροστὰ μας. Ὁ νέος ποὺ διαλέγῃ τὸν δρόμον αὐτόν, ὡς εἶναι ἡσυχος γιὰ τὸ μέλλον του. Εἶν' ἓνας δρόμος σίγουρος.

Τὸν ἔχουνε βαδίσει ὡς τὰ τώρα μυριάδες ἀνθρώπων. Κι' αὐτοὶ μποροῦνε νὰ μᾶς βεβαιώσουν μὲ τὸν πιὸ θετικὸ καὶ κατηγορηματικὸ τρόπο, ὅτι ὁ δρόμος αὐτὸς τοὺς ὠδήγησε ἐπὶ τὴν εὐτυχία καὶ ἐπὶ τὴν ἀληθινὴ καὶ ὀναφαίρετὴν χαρὰ. Τὸ ἔχει βεβαιώσῃ μὲ τὴν ἀπόλυτη καὶ θεϊκὴ ἀσθεντία του ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πίστεως. Εἶπε: «Ὅποιος ἀκούει τὰ λόγια μου καὶ τὰ δέχεται μὲ πίστι καὶ στοργή, καὶ τὰ ἐφαρμόζει ἐπὶ τὴν ζωὴν του, αὐτὸς μοιάζει σὰν τὸν ἄνθρωπον τὸν φρόνιμον καὶ μυαλωμένον, ποὺ ἔχτισε τὸ σπίτι του πάνω ἐπὶ τὴν πέτρα. Καὶ κατέβηκε ἡ βροχὴ καὶ κίλησαν οἱ ποταμοὶ καὶ φύσηξαν οἱ ἄνεμοι καὶ χτύπησαν τὸ σπίτι ἐκεῖνο, μὰ δὲν ἔπεσε. Γιὰτὶ εἶχε τὰ θεμέλια του ἐπὶ τὴν πέτρα. Ὅποιος ὅμως ἀκούει τὰ λόγια μου καὶ δὲν τὰ πιστεύει οὔτε τὰ ἐκτελεῖ, αὐτὸς μοιάζει σὰν τὸν ἄμυαλον ἄνθρωπον, ποὺ ἔχτισε τὸ σπίτι του ἐπὶ τὴν ἄμμο. Κι' ἔπεσε σὲ λίγο τρανταχτὴ βροχὴ, ὤρμησαν καταπάνω του τὰ ποτάμια, τὸ χτυπήσανε καταγίδες ὀρητικὰς καὶ τὸ σπίτι ἔπεσε. Κι' ἦταν ἡ πτώσις του μεγάλη».

Πάνω ἐπὶ τὴν ἄμμο λοιπὸν θέλουν πολλοὶ νὰ χτίσουν τὸ οἰκοδόμημα τῆς εὐτυχίας τους. Ἄμυαλοι ἄνθρωποι καὶ ἄτυχοι! Μόλις ξεσπάσουν οἱ καταγίδες τῆς ζωῆς, μόλις χτυπήσουν τὰ κύματα τοῦ πόνου, τὸ οἰκοδόμημα τὸ ἀσθενικὸ μὲ τὰ σάπια θεμέλια τραντάζεται μὲ πάταγο. Κι' ἀπάνω ἐπὶ τὴν ἄμμο τὸ ἐρείπια ἐρχονται νὰ κλάψουν ὕστερα γοερὰ οἱ ἀπατημένοι ἄνθρωποι.

ΑΠΟ ΤΟ ΜΠΟΥΕΝΟΣ-ΑΥΡΕΣ ΣΤΟ ΓΚΡΑΝ-ΤΣΑΚΟ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μερικές οικογένειες είναι ἀποτραβηγμένες ἀπὸ τὴν κοσμικὴ κίνηση τοῦ πλοίου καὶ μόνον τὶς τελευταίες μέρες τοῦ ταξιδιοῦ κάνουν τὴν ἐμφάνησή τους. Μέσα στὶς ἐπιβάτριες, ὑπάρχουν κυρίες καὶ δεσποινίδες πολὺ διακριτικές, μερικές δὲ θυμίζουσαν Φλωρεντιανὲς μετὰ τὴν λεπτότητα καὶ ὠραιότητά τους. Ὅλες εἶναι μορφωμένες καὶ μιλοῦν πολὺ καλὰ τὰ Γαλλικά. Εἶναι ἀδύνατον νὰ περάσουν ἀπαρατήρητες οἱ μελαχροινές, χλωμές καὶ σοβαρὲς αὐτὲς μορφές τῆς Ἰσπανίας, ποὺ νομίζεις πὼς εἶναι πνιγμένες στὰ πάθη καὶ στὶς λύπες καὶ ἔχουν ἕνα ὕφος αἰώνιου πόνου. Ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἀργεντινοὶ ἐπιβάτες, φέρουν ὀνόματα Ἀγγλικά ἢ Ἰσπανικά. Δὲν λείπουν οἱ διασκεδάσεις στὸ πλοῖο. Οἱ συναυλίες δίνουν καὶ παίρνουν. Πότε μιὰ ἔθνικὴ ἑορτή, πότε μιὰ συναυλία ποὺ δίδετε ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτας ὑπὲρ τῶν ἀποδημούντων τοῦ πλοίου, εἶναι μιὰ εὐχαρίστησις ὄχι μικρὴ. Αὐτὲς τὶς μέρες, ἢ τραπέζαρια στολιζέται μετὰ σημαῖες διαφόρων σχημάτων καὶ χρωμάτων, μετὰ φῶτα καὶ πολύχρωμα λαμπιόνια, μετὰ στεφάνια κ.τ.λ.

Εἶναι ἑορτὴ! Ὅλοι φαίνονται εὐ-

Ὁ νέος ὁμῶς ποὺ βάζει θεμέλια τῆς ζωῆς του τὸ Χριστό, δὲν κινδυνεύει νὰ χύσῃ ποτέ τέτοια δάκρυα. Δὲν θὰ θρηνήσῃ ποτέ σὲ τέτοια ἐρείπια. Δάκρυα χαρᾶς θὰ εἶναι τὰ δάκρυά του, καὶ κραυγὴ χαρᾶς ἢ κραυγὴ του. Οἱ καταιγίδες τῆς ζωῆς, δὲν θὰ τὸν τρομάζουν. Τὰ κύματα τοῦ πόνου, δὲν θὰ τὸν τραντάζουν, μὰ θὰ τὸν ἀτσαλώνουν πιὸ πολὺ. Ἡ εὐτυχία του δὲν θὰ γκρεμιστῇ ποτέ: εἶναι θεμελιωμένη πάνω στὴν Πέτρα!

χαριστημένοι, ὅλοι χαμογελοῦν. Περνάει γρήγορα ὁ καιρὸς μέσα σὲ ἕνα ἄφθονο καὶ συχνὸ φαγοπότι, σὲ φλυαρίες, σὲ παρτίδες μπρίτζ, σὲ ἀθλητικὰ παιχνίδια, σὲ ἀνάγνωση σὲ διάφορες παρατηρήσεις, καὶ σὲ συχνούς περιπάτους γύρω ἀπὸ τὴν γέφυρα.

Τὴν δεκάτην ἡμέρα τοῦ ταξιδιοῦ, φαίνεται δεξιὰ μας, τὸ νησί τοῦ Ἀγίου Φερνάνδου τῆς Νορόγας, ποὺ ὑψώνεται μέσα ἀπὸ τὴν θάλασσα σὰν καμπαναριό. Εἶναι φυλακὴ γιὰ τοὺς Βραζιλιανούς πολιτικούς καταδίκους. Καὶ ἔπειτα νὰ ἕνα πρῶτὸ τὸ ἡλιόλουστο μαγευτικὸ λιμάνι τοῦ Ρίο Ιανέιρο προβάλλει μπροστά μας. Ἡ πρῶτη αὐτὴ ἐπαφὴ μετὰ τὴν Βραζιλιανὴ γῆ, εἶναι μεθυστικὴ.

Μπορεῖ κανεὶς πολὺ εὐκόλα νὰ φανταστῇ ὅτι περπατᾷ σ' ἕνα ἀπέραντο κῆπο. Οἱ συνεπιβάτες φαίνονται νὰ γνωρίζουν ἀρκετὰ τὴν πόλη, τοὺς βοτανικοὺς κήπους, καὶ τὶς θαυμάσιες ἀλλέες τῶν φοινίκων, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους φθάνουν στὸ σεβαστὸ ὕψος τῶν 50 μ.

Ἀπὸ τὸ λιμάνι μᾶς φέρνουν ἐξαιρετικὰ πορτοκάλια καὶ ἀνανάδες.

Τὸ θέαμα τῆς πόλεως τοῦ Ρίο εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ μεγαλοπρεπῆ ποὺ ὑπάρχουν, μετὰ τὶς ὠραίες λεωφόρους, Ἡ ὁσμὴ τοῦ καφῆ σὰς ἔρχεται ἀπὸ παντοῦ. Πηγαίνω συχνὰ στὴν πρύμνη γιὰ νὰ παρακολουθῶ τὴν κίνηση. Βρισκόμουν μετὰ μιὰ νέα κυρία μετὰ πολὺ λεπτὸ πνεῦμα, τῆς ὁποίας ὁ πάππος εἶχε φθάσει στὴν Ἀργεντινὴ μετὰ τέσσερα φράγκα καὶ ἀπέθανεν ἀφίνοντας στὰ δέκα τέσσερα παιδιὰ του μίαν κολοσσιαίαν περιουσίαν. Σὲ μιὰ στιγμὴ τῆ ρώτησα.

—Οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς σημερινούς Ἀργεντινοὺς δὲν προέρχονται ἀπὸ τοὺς μετανάστες;

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ

(Μαρσεγέζικο)

—Βεβαίως, ἀπήντησε.

—Τὶ εἶναι λοιπὸν αὐτὴ ἡ χώρα τῆς Ἀργεντινῆς; Τὶ πρέπει νὰ πιστεῦσωμεν ἀπὸ ὅσα μᾶς διηγοῦνται γι' αὐτὴν;

—Κανένα μέρος, κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν Ἀργεντινῶν, δὲν εἶναι τόσο ἄγνωστο ὅσο τὸ δικό τους. Καὶ ἡ φιλαυτία τους ἐξεγείρεται ἀπὸ τὴν ἀδιαφορία μας καὶ τὴν ἄγνοιά μας, εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἀγνοοῦμεν σχεδὸν κάθε τι γιὰ τὴ Ν. Ἀμερικὴ. Τὸ κλίμα τῆς Ἀργεντινῆς εἶναι σχεδὸν τὸ ἴδιο μετὰ τὸ δικό μας τῆς Ν. Εὐρώπης, ἐκτὸς ἀπὸ μερικές ἐβδομάδες τοῦ καλοκαιριοῦ, ὅταν ἡ ὑγρὴ θερμότης γίνεται ἀνυπόφορη. Ὁ πληθυσμὸς τῆς εἶναι εὐρωπαϊκὸς καὶ ὁ πλοῦτος τῆς θὰ ἦτο ἀπλῶς, ὁ πλοῦτος τῆς γεωργικῆς Εὐρώπης· ἐκλεκτὸ σιτάρι ἀπ' αὐτὸ ποὺ κάνουν τὸ ἄσπρο ψωμί, καλαμπόκι, μαλλί, πρόβατα, καὶ παχιὰ βόδια. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔθιμά της, εἶναι τὰ ἔθιμα ὄλων τῶν χωρῶν.

—Καὶ τὸ Μπουένος Ἀϊρες; Τὶ πόλις εἶναι; Ρώτησα.

—ὦ! ἄσχημη! Φώναξαν ὄλες οἱ κυρίες μετὰ μιὰ φωνή. Πληκτικὴ πόλις. Στενοχωρῆται πολὺ κανεὶς ἐκεῖ. Κουτσομπολεύουν πολὺ, εἶναι σχεδὸν ἡ μόνη ἀσχολία τῶν γυναικῶν, γιὰ τὶς τουαλέτες τους. Καὶ θὰ δῆτε πόσο ἡ ἰδέες τους εἶναι καθυστερημένες.

Ἔτσι στὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανό, ἀρχισὰ νὰ γράφω γιὰ τὴν Ἀργεντινὴ. Συνέλεγα αὐτὲς τὶς πληροφορίες, ἐνθαρρυνόμενος ἐκ τῶν προτέρων στὴν ἰδέα τῶν θησαυρῶν, τῆς ζωτικότητος καὶ τῆς ἐνεργείας ποὺ θὰ εὑρίσκα. Δὲν μπορούσα ἀκόμη νὰ σχηματίσω τὴν ἰδέα βασιζόμενος μόνον στὶς πληροφορίες αὐτὲς· ἐπιφυλαχτικὰ νὰ τὶς ἐξακριβώσω. Θὰ ἰδοῦμε.

Πλησιάζουμι πιά. Αὐτοῖο θὰ πιάσουμε τὸ λιμάνι τοῦ Μοντεβιντέο, πρωτεύουσῆς τῆς Οὐραγουάης καὶ μεθαύριο θὰ εἴμαστε στὴν Ἀργεντινὴ πρωτεύουσα. Βιάζομαι τόσο πολὺ νὰ φτάσω. Αἰσθάνομαι τὴν περιέργειά μου νὰ ἐμψυχώνεται. Προσπαθῶ νὰ

Ὁ λοχίας ἐρωτᾷ τὸν Ὀλίβ:—Τὶ εἶναι ἡ πατρὶς στρατιωτικὴ;

Καὶ ὁ Ὀλίβ:—Εἶναι ἡ μητέρα μου κ. Λοχία.

Ὁ λοχίας κάνει τὴν ἴδια ἐρώτηση στὸν... πολὺ, Μάριο. Καὶ ὁ Μάριος ἀπαντᾷ:—Εἶναι ἡ μητέρα... τοῦ Ὀλίβ κύριε Λοχία.

Ἐνας γιατρός τοῦ ὁποίου μιὰ πελάτις ἠθοποιῶς ἐπαθε νεκροφάνεια καὶ θάφτηκε ζωντανή—καθὼς ἀπεδείχθη ἀρογότερον—γιὰ νὰ δικαιολογηθῇ ἔλεγε:

—Δὲν φταίω ἐγώ. Ἐπαιξε τόσο καλὰ τὸ ρόλο της!...

Κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλοπρεπέστερα μεσαιωνικὰ μνημεῖα τῆς Ἰρλανδίας ἦταν καὶ ὁ πύργος τῆς Κασελερύ, τοῦ ὁποίου ἡ καταστροφὴ συνδέεται μετὰ τὴν ἀκόλουθον ἱστορία. Ὅταν πρὸ σαράντα ἐτῶν περὶπου, ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ πύργου λόρδος Λοντονέρον ἐπεσεκέφθη τὸ Κασελερὸν δοκίμασε μιὰ ὀδνηρὴ ἐκπληξη. Εἶδε σημαντικὸ τμήμα τοῦ πύργου κατεστραμμένο καὶ ἔμαθε ὅτι οἱ καταστροφεῖς ἦσαν οἱ χωρικοὶ, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὰ ἔλιγα τοῦ πύργου ἐκτίζαν χοιροστάσια καὶ ἐπισκεύαζαν τοὺς κοινοτικὸς δρόμους.

Γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὸν πύργο ἀπὸ τὴν ὀλικὴν καταστροφὴν ὁ λόρδος διέταξεν τὸν ἐπιστάτην νὰ κτίσῃ ἕνα μαγρότοιχο, ψηλὸν ἔξῃ πόδια καὶ ἐφωδιασμένον μετὰ κροφιά καὶ γυαλιὰ σπασμένα. Ἀφοῦ ἔδωσε αὐτὴ τὴν διαταγὴν ὁ λόρδος ἔφυγε. Μά, ὅταν σὲ μερικοὺς μῆνες ξαναγύρισε σὲ κτήμα του ἔμεινε κατάπληκτος βλέποντας ὅτι ὁ πύργος εἶχε ἐξαφανισθῆ καὶ δὲν φαινόταν

συνλλάβω στὴν φαντασία μου, αὐτὴ τὴν καινούργια χώρα, τὴν τόσο μακρυνή!

(Ἀκόλουθεῖ)

PENE TZANAKOY

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ FRANZ LISZT

«Η Μουσική είναι τὸ ἄσμα τῶν αἰώνων καὶ τὸ ἄνθος τῆς Ἱστορίας. Βλαστάνει καὶ στὴ λύπη καὶ στὴ χαρὰ τῆς ἀνθρωπότητας» λέει Romain Rolland, πολὺ ἐπιτυχῶς δίνοντας τὸν ὀρισμὸ τῆς. Εἶναι ἡ πειὸ θεία τέχνη, ἐκείνη, ποὺ κάνει τὸν «τ ἐ λ ε ι ο» ἀνθρωπο τελειότερο, ποὺ στὸν κακὸ κι' ἐγκληματία ξυπνᾷ τὰ αἰσθήματα τ' ἀνθρώπινα, τὸν κάνει νὰ θυμηθῆ τὴν ἀνθρώπινη ὑπόστασί του. Μ' αὐτὴ πάντα ἐξεδηλώσαμε τὴν λατρεία μας στὸν μεγάλο Θεό, γιατί εἶν' ὁ τρόπος ποὺ μᾶς φέρνει πειὸ κοντά Του. Καὶ ποιά γλῶσσα θάπρεπε νὰ μεταχειριστῆ κανεὶς γιὰ νὰ ἐκδηλώσῃ μιὰ λατρεία; Τὶ ὠραιότερο ἀπ' τὴ Μουσική;

Οἱ λάτραι τῆς καὶ οἱ ἐμπνευσθέντες ἀπ' τὴ Μουσική ἦταν πολλοὶ καὶ ἀξιοθαύμαστοι γιὰ τὰ ἔργα τους. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἔζησε τὸν 19ον αἰώνα, εἶναι ὁ Οὐγγαρέζος Franz Liszt.

Προσπαθώντας σ' ἓνα τόσο σύν-

διόλου πῖσω ἀπὸ τὸν καινουργιοχισμένο τοῖχο. Ὁ λόρδος Δαντονέρο, ὅταν συνῆλθε κάπως φώναξε τὸν ἐπιστάτη του καὶ τὸν ρώτησε μ' ὅσο μπορούσε πῶς ἤξευρε ὅπως.

— Διατί δὲν ἐξετέλεσες τίς διαταγές μου;

— Πῶς μολόρδε!... Ἐγὼ δὲν ἔκανα τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ἐκτελέσω τίς διαταγές σας κατὰ γράμμα. Με διατάξατε νὰ χτίσω ἓναν τοῖχο καὶ τὸν ἔκτισα ὅπως ἀκριβῶς τὸν θέλατε.

— Ἀλλὰ ὁ πύργος;... Ποῦ εἶναι ὁ πύργος; Φώναξε ὁ λόρδος συγκρατώντας μὲ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια τὴν ὀργή του.

— Ποῦ εἶναι ὁ πύργος;... Ἀλλὰ μ' αὐτὸν ἔκτισα τὸν τοῖχο κ. λόρδε!... Δὲν ἦταν περιττὸς κόπος κι' ἔξοδο ἄσκοπο νὰ μεταφέρω ἀπὸ μίλλια μακρὰ πέτρας, μιὰ καὶ εἷχα ἐδῶ τὰ ὠραιότερα μάρμαρα τῆς Ἰταλίας.

τομο σημείωμα, νὰ ἐξετάσῃ κανεὶς τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Liszt, ἐπιχειρῆ κάτι ἀρκετὰ δύσκολο ποὺ ἀναγκαστικά θὰ εἶναι ἑλλειπές. Ἐν τούτοις θὰ φροντίσω νὰ ἀποδώσω ἔστω καὶ λίγο, τὸ ἔργο τοῦ συνθέτου τῆς «Οὐγγρικής Ραψωδίας».

Ὁ Liszt γεννήθηκε στὸ Raiubing τῆς Οὐγγαρίας τὸ 1811. Ἀδύνατος καὶ ὑστερικός στὴν παιδική του ἡλικία, δὲν υπέσχετο πολλὰ. Ἐως τὴν ἡμέρα ποὺ ἀκούοντας τὸν πατέρα του νὰ ἐκτελῆ τὸ Κονσέρτο τοῦ Ries, ξύπνησε μέσα του τὸ ταλέντο.

Τότε ἦτο ἕξι ἐτῶν. Ἐπιδίδεται στὴ Μουσική μὲ πραγματικὴ λύσσα, δίνει ὅλη του τὴ λεπτή κι' ἀσθενικὴ ψυχὴ, στὴ θεία τέχνη τοῦ Ἀπόλλωνος. Εἶν' αὐτὸς ποὺ παντοῦ διαγείρει ἓνα πρωτάκουστο ἐνθουσιασμό μὲ τὸ παίξιμό του. Κοπιάζῃ ὅμως τόσο πολὺ, ὥστε ἐπιδεινώνῃ τὴν κατάσταση τοῦ ἀσθενικοῦ του ὄργανισμοῦ. Ἀναγκάζεται νὰ διακόψῃ τὴν ἀγαπημένη του ἀσχόληση, τὴν Μουσική καὶ γιὰ ἀρκετὸ διάστημα ἀγωνίζεται μὲ τὸν θάνατο. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἔλκεται πολὺ ἀπ' τοὺς βίους τῶν ἀγίων, ποὺ ἀκούει διψασμένα καὶ τὰ πάθη τοῦ Θεανθρώπου.

Ὅταν δυνάμωσε ἄρχισε νὰ ἐπιδίδεται πάλι στὴ μουσική, τώρα ὅμως φτιάνοντας δικές του συνθέσεις, Ὁ πατέρας του, μουσικὸς ἀποτυχημένος, βλέποντας στὸν γιό του ὅτι ὁ ἴδιος ὠνειρεύθηκε, παρεκάλεσε τὸν βαρῶνο Braun νὰ παίξῃ κάτι στὸ Κονσέρτο ποὺ θάδινε.

Ἔτσι ἐγίνε ἡ παρουσίασις τοῦ νεοροῦ Liszt στὸ κοινό, ποὺ τὸν ἐδέχθη μ' ἐνθουσιασμό ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή, μ' ἔργα τοῦ ἀγαπημένου του

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΑΣ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΕΙ

Πρόχειρες πρώτες βοήθειες εἰς ἓνα τραυματισμὸ

Καθημερινῶς γύρω μας συμβαίνουν τραυματισμοὶ εἴτε σὲ ἀτυχήματα εἴτε σὲ ἐγκλήματα καὶ εἶναι δυνατόν ὁποιοσδήποτε ἀπὸ μᾶς νὰ βρεθῆ κοντὰ εἰς τὸ ἀτύχημα καὶ νὰ δώσῃ τίς πρώτες βοήθειες εἰς τὸν τραυματίαν. Τὰ τραύματα γίνονται μὲ πάρα—πολλὰ ὄργανα λ. χ. μαχαίρια, ξηράφια, ξύλα, αὐτοκινηστικὰ δυστυχήματα, τὰ ἀτυχήματα εἰς τὰ διάφορα ἐργοστάσια κλπ. Ἐνα τραῦμα μπορεῖ νὰ παρουσιάζει αἱμορραγίαν ἢ καὶ ὄχι, καὶ εἰς ἓνα τραῦμα ποὺ παρουσιάζει αἱμορραγία ἢ πρώτη φροντίδα,

Μπετόβεν. Ἐκεῖ προσεφέρθησαν πολλοὶ ἀριστοκράτες, νὰ βοηθήσουν τὸ παιδί θαύμα, νὰ ἐξακολουθήσῃ τίς Μουσικὲς του σπουδές. Ἐπειτα, ἔρχεται ἡ πρώτη συνάντησίς του μὲ τὸν Μπετόβεν. Ὁ Liszt τὸν παρακαλεῖ νὰ βρεθῆ σ' ἓνα κονσέρτο του ἀλλὰ ὁ Μπετόβεν τοῦ λέγει «Πήγαινε, εἶσαι εὐτυχῆς καὶ θὰ κάνῃς καὶ τοὺς ἄλλους εὐτυχισμένους. Δὲν ὑπάρχει τίποτε ὠραιότερο». Πρὸς μεγάλην ἐκπληξί τοῦ νεοροῦ Liszt ὁ Μπετόβεν παρευρίσκεται καὶ στὸ τέλος ἀνεβαίνει στὴν ἐξέδρα καὶ φιλεῖ στὸ μέτωπο τὸν μικρὸ Μουσικὸ ἐνῶ ὁ κόσμος γύρω εἶναι τρελλὸς ἀπὸ ἐνθουσιασμό καὶ συγκίνησι. Ὑστερα ἔρχεται στὸ Παρίσι γίνεται ὁ ἀγαπημένος τῆς Παρισίνης ἀριστοκρατίας, γνωρίζῃ ἓναν ἀπίστευτο θρίαμβο καὶ χιλιάδες φράγκα. Ἐκεῖ ὁ συνθέτης Φερδινάνδος Paet τὸν βάζει νὰ συνθέσῃ τὴ μουσικὴ μιᾶς ἐλαφρᾶς ὄπερας κι' ἔτσι ὁ Franz Liszt, παρουσιάζεται συνθέτης τοῦ «Πύργου τῆς ἀγάπης» εἰς ἡλικίαν 13 ἐτῶν, ἐνῶ παίξῃ μ' ἓνα καταραγκιόζη ποὺ τοῦ χάρισε ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος Φίλιππος.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

εἶναι νὰ σταματήσουμε τὴν αἱμορραγίαν καὶ ἔπειτα νὰ περιποιηθοῦμε τὸ τραῦμα. Καὶ ἂν ὁ τραυματισμὸς γίνῃ σὲ μέρος ποὺ δὲν ὑπάρχουν τὰ κατάλληλα μέσα διὰ νὰ περιποιηθοῦμε τὸ τραῦμα, θὰ μεταχειρισθοῦμε διὰ πρόχειρο ἔχομε. Διὰ τοῦτο δένομε τὸ τραῦμα σφιχτὰ μὲ ἓνα καθαρὸ ροῦχο (σιδερομένο μαντήλι, λουρίδες ἀπὸ ὑποκάμισα καὶ στὴν ἀνάγκη καὶ μὲ μιὰ ζώνη). Καὶ ἂν μάλιστα ἡ αἱμορραγία εἶναι μεγάλη καὶ ἡ θέσις τοῦ τραύματος μᾶς ἐπιτρέπει νὰ δέσσουμε, δένομε πῶς ψηλὰ ἀπὸ τὸ τραῦμα τὸ μέλος μὲ ἓνα ἐπίσης πρόχειρο μέσο (ζώνη, σχοινί, μαντήλι, λάστιχο) καὶ μεταφέρομε τὸν τραυματίαν εἰς τὸν πλησιέστερον σταθμὸ πρώτων βοηθειῶν, ἢ Ἱατρεῖον ἢ Κλινικὴν. Ἄν πάλιν ὁ τραυματισμὸς γίνῃ σὲ μέρος ποὺ μποροῦν νὰ βρεθοῦν τὰ λίγα χρειώδη ἂν π. χ. φέρομε σακκίδιον π. β. ὅπως συνηθίζεται εἰς μακρυνές ἐκδρομὰς ἢ ταξείδια ἢ ἐξοχές καὶ ὅπου δὲν ὑπάρχει πλησίον ἱατρός, τότε ἀφοῦ πλύνουμε τὸ τραῦμα καλὰ μὲ ὀξυζενέ προσπαθοῦμε ν' ἀπομακρύνουμε κάθε ξένο σῶμα ἀπὸ τὸ τραῦμα, ἐπαλείφομε τὸ γύρω τοῦ τραύματος δέρμα καὶ αὐτὸ τὸ τραῦμα τὸ σκεπάζομε μὲ μιὰ γάζα ἀποστειρωμένη ἂν ὑπάρχει ἢ ἐλλήψει αὐτῆς μὲ λίγο καθαρὸ βαμβάκι καὶ τὸ δένομε μὲ ἓνα καθαρὸ ἐπίδεσμο ἔτοιμο ἢ πρόχειρο, μέχρις ὅτου πάλι δυνηθῆ ὁ τραυματίας νὰ μεταφερθῆ εἰς ἱατρὸν. Ἄν ἐν τῷ μεταξύ ὁ τραυματίας ἔχασε πολὺ αἷμα καὶ παρουσιάζει ζάλη ἢ λυποθυμίαν τὸν ξαπλώνομε κάτω μὲ τὸ κεφάλι πῶς χαμηλὰ ἂν εἶναι δυνατόν ἀπὸ τὸ σῶμα, ἔως ὅτου συνέλθῃ, δὲν ἐπιτρέπεται δὲ ν' ἀφίσωμε τὸν τραυματίαν σὲ τέτοια περίπτωσι νὰ περπατήσῃ μόνος του

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΦΙΛΟΥΣ ΜΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Νοεμβρίου 1943

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Με πολλή μεγάλη χαρά ἔλαβα καὶ διάβασα τὸ περιοδικό σας. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σὰς ἐκφράσω τὰ πιὸ θερμά μου συγχαρητήρια. Τὸ ἔργο σας εἶνε ἐξαιρετικὰ σπουδαῖο καὶ ἐξυπηρετικὸ τῆς νεολαίας, στοὺς σημερινούς μάλιστα καιρούς. Ζοῦμε, ὅπως βλέπετε, σὲ μιὰ ἐποχὴ γενικῆς συγχύσεως καὶ παραζάλης, μέσα στὴν ὁποία οἱ ἄνθρωποι ἔχασαν τὸν προσανατολισμό τους. Οἱ τρομερές ἀνάγκες τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά, κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἡ ἄσβεστη δίψα τοῦ πλούτου, ὁ πόθος τῶν πιὸ ὑλικώτερων ἀπολαύσεων καὶ ἡ μανία τῆς ἀτομικῆς ἐπικρατήσεως, πλαισιωμένα ἐνσυνείδητα ἢ ἀσυναίσθητα μέσα στὰ ξεμωραμένα ὑλιστικὰ παραληρήματα ἔχουν δημιουργήσει μιὰ τρομερὴ ἀνισορροπία στὸ ἄτομο καὶ στὴ κοινωνία. Κινουῦνται οἱ ἄνθρωποι μέσα σ'

ἓνα χάος μὲ τὴ σκοτεινὴ ἀγωνία γιὰ τὸ σήμερα καὶ μὲ τὴ θανατερὴ ἀβεβαιότητα γιὰ τὸ αὖριο. Ἀπ' ἔξω τοὺς δέρνει ἡ συμφορὰ κι' ἀπὸ μέσα τοὺς φλογίζουν τὰ πάθη.

Καταλαβαίνουν ὅλοι, πὼς κἀτι φταίει γιὰ τὸ τραγικὸ αὐτὸ κατάντημα, ἀλλὰ οἱ πολλοὶ δὲν ξέρουν, ἢ δὲν θέλουν νὰ ξέρουν ποῖο εἶνε αὐτὸ ποὺ φταίει. Ἄν ἤθελαν κι' ἂν εἶχαν τὸ κουράγιο νὰ ψάξουν τὸν ἑαυτό τους πρῶτα τὴ κοινωνία ὕστερα, θὰ ἔβλεπαν ὅτι τὸ φταίει εἶναι ἀτομικὸ καὶ συνολικὸ. Φταίει τὸ ἄτομο φταίει καὶ ἡ κοινωνία, ὥστε νὰ κυριολεξίαν κύκλος. Ἄτομο καὶ κοινωνία ξεμάκρυναν ἀπὸ τὴς αἰώνιες ἠθικῆς ἀρχές, ἀπάνω στὴς ὁποῖες καὶ μόνες μπορεῖ νὰ στηριχθῇ ἡ εὐτυχία τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ συνόλου. Ἡ γενεὰ ποὺ σήμερα κλείνει στὴ δύση τῆς καὶ ἡ γενεὰ ποὺ πέρασε, δοκίμασαν τὴς θλιβερῆς συνέπειες τῆς ἀποστασίας τῶν. Τὴς συνέπειες αὐτῆς τὴς βλέπετε καὶ τὴς δοκιμάζετε καὶ σεῖς οἱ νέοι σήμερα. Ἀλλὰ ἐνῶ γιὰ τὴς προηγούμενες γενεές οἱ συνέπειες αὐτῆς εἶνε τιμωρία, γιὰ σὰς εἶνε ἐντονὴ παιδαγωγία. Μαθαίνετε κατὰ τὸν πιὸ πρακτικώτερο τρόπο τὸ τρομερὸ ξεχαρβάλωμα καὶ τὴν ἀνείπωτην δυστυχία ποὺ φέρνει ἡ ἀποστασία.

Προσέξτε λοιπὸν, προσέξτε νὰ μὴ παρασυρθῆτε ἀπὸ τὰ γηρασμένα πλέον ὑλιστικὰ διδάγματα, ποὺ ἐξαιρουμένως τὸ πλείνομα καλὰ — καλὰ μὲ νερό καὶ σαπούνη ἢ οἰνόπνευμα, διότι ὁ καπνὸς περιέχει πολὺ περισσότερα μικρόβια. Αὐτῆς εἶναι οἱ πιὸ πρόχειρες πρῶτες βοήθειες ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχει πλησίον ἰατρός μέχρις ὅτου δυνηθεῖ ὁ τραυματίας νὰ μεταφερθεῖ εἰς ἰατρὸν.

Π. Μ. Τ.

25)ΧΙ)43.

σφριγηλῆς ἡλικίας σας. Ἄν δὲν μπορέσετε νὰ μεταπέσετε τοὺς γηρασμένους ψυχικὰ ἢ σωματικὰ ὑλιστάς, παραμερίστε τους. Πέστε τους «φτάνει πιά. Πολλὰ μὰς εἶπατε καὶ πιὸ πολλὰ κάματα. Καιρὸς νὰ τραβηχθῆτε στὴ γωνία σας. Ἄν δὲν σὰς γνώρισαν καλὰ οἱ σύγχρονοί σας, σὰς γνωρίζομε ἔμεῖς σήμερα. Ἡ μογιά σας πέρασε πιά». Σεῖς προφυλάξτε τὸν ἑαυτό σας τοὺς φίλους σας, τὴ γενεὰ σας ἀπὸ τὸ χαύνωμα τοῦ ὑλισμοῦ. Γενῆτε πρωτοπόροι ἐνὸς ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ μὲ πνευματικὸ περιεχόμενο. Στὰ χέρια σας εἶνε ἡ ἀναγέννησις καὶ ἡ δόξα τοῦ Ἑθνους. Ἀναστήστε τὸ ἀπὸ τὰ ἐρείπια μέσα στὰ ὁποῖα τὸ ἔχει μισοθάψει ἡ ἄρνησις.

Οἱ προγραμματικὲς δηλώσεις τοῦ πρώτου σας φίλου εἶνε πολὺ πετυχημένες, πολὺ συγκινητικῆς. Ναι ἔχει καὶ πρέπει νὰ ἔχη «ὄρμη ἢ νεότης νὰ μπῆ σ' ἓνα κατάλληλο ἀγωγό, ποὺ νὰ τὴν φέρνει μακρὰ ἀπὸ τὴς ὑλιστικῆς τάσεις τῆς ἐποχῆς μας στὴ τελεία καὶ πραγματικὴ ἐπιστήμη». Μάλιστα: «γιὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ ὠραίου αὐτοῦ ἰδανικοῦ πρέπει νὰ στηριχθῆτε ἀπάνω στὴς Ἑλληνικῆς

παραδόσεις καὶ εἰς τὴν Θρησκείαν». Καὶ «στὸ δύσκολο—ἀλλὰ καὶ τόσο ἐνδοξο—αὐτὸ δρόμο θάχετε συμπαραστάτας ὄλους ἐκείνους ποὺ χρόνια πρὶν ἀπὸ σὰς τράβηξαν τὸν ἴδιο δρόμο».

Κρατήστε λοιπὸν γερὰ τὴ σημαία ποὺ ὑψώσατε. Τραβάτε μπροστὰ μὲ πίστι καὶ μὲ θάρρος. Δὲν ἔχει σημασία, ἂν τώρα εἴστε λίγοι. Θὰ γενῆτε πολλοί, πάρα πολλοί. Οἱ μεγάλες κινήσεις ποὺ ἀνυψώνουν κοινωνίες καὶ ἔθνη ἔχουν κατὰ κανόνα μικρὴ τὴ πρώτη τους ἐξόρμησι. Ἐνωμένοι στενὰ μεταξὺ σας θὰ ἀντικρούσετε ἀποτελεσματικὰ τὴ πολύμορφη ἄρνησι, ἢ ὁποῖα κρυφὰ καὶ φανερά, ἀπὸ γνωστούς καὶ ἀγνώστους θὰ ἐπιχειρήσῃ μὲ κάθε τρόπο νὰ σὰς χτυπήσῃ. Εἴστε σεῖς δυνατώτεροι ἀπὸ ὄλους τοὺς ἀρνητάς τοῦ κόσμου γιὰτι ἔχετε τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ δίκιο μαζί σας. Ἐχετε τὸ Θεὸ μαζί σας. Τὸ «Γλυκοχάραμα» ἐγγυᾶται μιὰ δόξα λαμπρὴ ἀνατολή, Συγχαρητήρια πρέπουν σὲ ὄλους σας γιὰ τὸ εὐγενικὸ σας ἔργο,

Με πολλὴ ἀγάπη

Ι. Θ. Κολιτσάρας

Π Ρ Ο Σ Ο Χ Η

Παιδιά! Ὅλες τὴς συνεργασίες σας θὰ ἀκολουθῆ τὸ ὄνομά σας, ἢ διεύθυνσή σας καὶ τὸ ψευδώνυμό σας (ἐὰν θέλετε νὰ δημοσιευθῆ μὲ ψευδώνυμο). Γράφετε καθαρὰ μὲ μελάνι καὶ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τοῦ χαρτιοῦ.

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Αίνιγμα

Οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ποιηταὶ
μ' ἔχουν περιουσία
ἀλλὰ διαφέρω στὴ μορφὴ
καὶ στὴν ὀρθογραφία

(Ἡ λύσις στὸ ἐπόμενο)

Γρίφος

Ἀντὶ τοῦ προηγουμένου γρίφου
διαβάζετε τὸν ἐξῆς :

του	του	του	
	το		N. K.
του		του	
	του		

(Ἡ λύσις στὸ ἐπόμενο)

ΔΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Κρυπτογραφικὸν

Ναβουχοδονόσορ, ἄνδρος, βάρος, οὐρανός, ὑάρδα, χορὸς, δρυς,
σάβανον, ρόδον.

Τριγωνικὸ σταυρόλεξο

1) Σοφός. 2) ὄρων. 3) φῶς. 4) ὄν. 5) Σ,

Σπαζοκεφαλιές

1) Ὁ ἀρτοποιὸς ζυμώνει κι' ἢ καλογριά ζεῖ... μόνη.

2) Τὸ φέρετρον.

3) Τὰ πέταλα

4) Αἴγυπτία (αἴξ—ὑπτίας)

5) Θεσσαλονίκη (θές—ἄλλο—νοίκι ;)

6) Ἀχλάδι (ἄχ—λάδι !)

ΓΕΝΙΚΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 95

Κ. ΚΑΛΟΠΙΣΗ

(ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ)

Καταρτίζονται μαθηταί εις οιονδήποτε μάθημα

ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΙΑ - ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ

Θ. ΘΕΟΦΑΝΙΔΗ

Πειραιεύς-Φίλωνος

Όπισθεν Αγ. Τριάδος

ΓΑΛΛΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

SAINT PAUL

ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ